
Crisismaatregel Wvggz

Handreiking voor (loco-)
burgemeesters

Regio Gooi en Vechtstreek

**Regio
Gooi en Vechtstreek**

Handreiking Wvggz voor burgemeesters

De Wet verplichte gezondheidszorg (WVGZ) vervangt de Wet BOPZ per 1 januari 2020. Vanaf 2020 wordt de IBS onder de BOPZ voor psychiatrisch patiënten vervangen door de crisismaatregel, waarbij behalve een opname ook verplichte ambulante zorg opgelegd kan worden. Voor verstandelijk gehandicapten en psychogeriatrisch patiënten (zoals dementerenden) blijft de IBS bestaan onder de WZD.

Vanaf 2020:

- Psychiatrisch patiënten:
  - o BOPZ vervangen door Wvggz
  - o IBS wordt crisismaatregel
  - o Hoorplicht voor de burgemeester
  - o Ambulante verplichte zorg mogelijk
- Verstandelijk gehandicapten en psychogeriatrisch patiënten:
  - o BOPZ vervangen door WZD
  - o IBS blijft

Met de komst van de WVGZ verandert ook uw rol. Deze verandering zien we voornamelijk bij het nemen van een crisismaatregel. Dit proces voor het nemen van een crisismaatregel kunt u vanaf 1 januari starten naar aanleiding van een signaal van een psychiater of uit eigen beweging, bijvoorbeeld als uitvloeisel van een traject tot zorgmachtiging.

U krijgt een signaal als alle informatie om een beslissing te nemen klaar staat in khonraad. Na het lezen van de medische verklaring en het hoorverslag neemt u een beslissing over het nemen van een crisismaatregel. Ter besluitvorming liggen de volgende drie vragen voor:

- 1) Is er sprake van acuut aanzienlijk nadeel voor de betrokkene of een ander?
- 2) Is er sprake van een psychische stoornis?
- 3) Zijn alle vormen van vrijwillige zorg benut?

U kunt – nadat u voor uzelf deze vragen hebt beantwoord – het advies van de psychiater volgen of (gemotiveerd) van het advies van de psychiater afwijken. De crisismaatregel duurt maximaal drie dagen en kan leiden tot verplichte ambulante zorg of opname. U kan bij het ten uitvoerleggen van een crisismaatregel de hulp van de politie inroepen. U krijgt een signaal als de opname/zorg voortijdig wordt beëindigd. Hieronder staat beschreven hoe u een beslissing maakt in het Wvggz-online systeem (Khonraad)

Veranderingen in positie burgemeester vanaf 2020:

- U kan uit eigener beweging of naar aanleiding van signaal psychiater beslissen tot een crisismaatregel
- U stelt de betrokkene in gelegenheid gehoord te worden
- U kan (gemotiveerd) afwijken van een (negatief) advies van de psychiater
- U kan politie inschakelen bij het ten uitvoer leggen van een crisismaatregel

Khonraad (WVGGZ-onlinesysteem)

In deze handleiding laten we in 7 stappen zien hoe u een beslissing kunt nemen over de crisismaatregel:

1. Allereerst gaat u naar <https://madurodam.khonraad.nl>. Hier logt u in. Vervolgens wordt er een verificatiecode naar uw telefoon gestuurd. Als u deze invult, bevindt u zich in de online omgeving voor de WVGGZ.

KHON|RAAD

Toegangscontrole
Deze site is niet publiek toegankelijk.

Inloggen

Khonraad staat uitsluitend open voor **geregistreerde** gebruikers die beroepsmatig (direct) betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet Bopz, de Wet Wvggz, de Wet Wzd en de Wet Tijdelijk huisverbod.

Inlogcode:
Pincode:

login

De Helpdesk van Khonraad is 24 uur per dag te bereiken op het telefoonnummer: 0900 - 5555544 (€ 0,40 per minuut)

Voor algemene informatie kunt u contact opnemen met Khonraad Software Engineering BV. Tijdens kantooruren bereikbaar op het telefoonnummer 035-6039444.

1 | ONLINE

2. Op de pagina actuele zaken vindt u alle acties die u moet ondernemen. In deze handleiding wordt het nemen van een beslissing met betrekking tot de crisismaatregel toegelicht. **Om een beslissing te maken over een crisismaatregel, klikt u op de betreffende zaak in actuele zaken.**

KHON|RAAD

Madurodam, Gazag, A., Burgemeester

ACTUELE ZAKEN

Openstaande acties. ☐ = nu mogelijk ☒ = mogelijk (en later dan verwacht)

Dossier	Betrokkene	Openstaande actie(s)	Type	Gemeente
1486	Egberts 40	☐ C. BESLISSING AANVRAAG VERZOEKSCHRIFT VOORBEREIDING ZORGVACHTIGING	VO	Madurodam
1485	Egberts 5	☐ C. BESLISSING AANVRAAG VERZOEKSCHRIFT VOORBEREIDING ZORGVACHTIGING	VO	Madurodam
1484	Egberts 96	☐ C. BESLISSING AANVRAAG VERZOEKSCHRIFT VOORBEREIDING ZORGVACHTIGING	VO	Madurodam
1483	Egberts 4	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1482	Egberts 72	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1480	Egberts 6	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1479	Egberts 3	☐ C. BESLISSING AANVRAAG VERZOEKSCHRIFT VOORBEREIDING ZORGVACHTIGING	VO	Madurodam
1478	Egberts 98	☐ C. BESLISSING AANVRAAG VERZOEKSCHRIFT VOORBEREIDING ZORGVACHTIGING	VO	Madurodam
1476	Egberts 1	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1303	Egberts 22	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1294	Egberts 03	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1293	Egberts 92	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1292	Egberts 76	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1291	Egberts 33	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1290	Egberts 52	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1287	Egberts 11	☐ C. BESLISSING AANVRAAG VERZOEKSCHRIFT VOORBEREIDING ZORGVACHTIGING	VO	Madurodam
1279	Egberts 01	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam
1277	Egberts 48	☐ E. BESLISSEN CRISISMAATREGEL	CM	Madurodam

Actuele Zaken
Historie
Rapportage
Wissel van rol
Voorwaarden
Oefenomgeving Wvggz
Uitloggen

HELPPDESK: BEL 0900
5555544 (0,40€/min)

Bel mij terug

3. U heeft toegang tot een medische verklaring van de geneesheer-directeur (onder de knop 'beslissing crisismaatregel' en een hoorverslag (onder de knop 'hoorverslag'), waarin de betrokkene indien mogelijk zijn of haar wensen en voorkeuren heeft kunnen aangeven. **De medische verklaring en het hoorverslag neemt u door om te kijken of de volgende vragen beantwoord zijn:**

- 1) Is er sprake van acuut aanzienlijk nadeel voor de betrokkene of een ander?
- 2) Is er sprake van een psychische stoornis?
- 3) Zijn alle vormen van vrijwillige zorg benut?

Historie
Rapportage
Wissel van rol
Voorwaarden
Oefenomgeving Wvggz
Uitloggen

HELPPESK: BEL 0900
5555544 (0,100/m)

[Bel mij terug](#)

DOSSIER

Dossiernummer: 1505
Achternaam: Egberts 73
Voornamen: Victor
Gehuwd (gewest) met: niet gehuwd
Geslacht: Man
Geboortedatum: 30/08/1907
Geboorteplaats: Cologny
Geboorteland: Zwitserland
BSN (BurgerServiceNummer):
Woonadres: Wanhooptstraat 1
Plaats: 4711 XX Madurodam

DOSSIER

Dossiernummer: 1505
Achternaam: Egberts 73
Voornamen: Victor
Gehuwd (gewest) met: niet gehuwd
Geslacht: Man
Geboortedatum: 30/08/1907
Geboorteplaats: Cologny
Geboorteland: Zwitserland
BSN (BurgerServiceNummer):
Woonadres: Wanhooptstraat 1
Plaats: 4711 XX Madurodam

2019

2018

2017

2016

2015

HOORVERSLAG

BESLISSING CRISISMAATREGEEL

Episode 1319

Status

A. VERZAMELEN STUURGEGEVENS

Afgerond sinds
21/11/2019 10:41

Verwacht vóór

KHON RAAD

HOORVERSLAG

ZOEK

Actuele Zaken
Historie
Rapportage
Wissel van rol
Voorwaarden
Oefenomgeving Wvggz
Uitloggen

HELPPESK: BEL 0900
5555544 (0,100/m)

[Bel mij terug](#)

HUISVERBOD ONLINE

KHON RAAD

Verslag van het horen van betrokkene

Datum verslag: 21/11/2019 10:41

Toestemming voor het horen

Ja

Toestemming opname audio

Nee

Verkregen visie van betrokkene

Geen, betrokkene is momenteel nauwelijks in staat te communiceren.

Overige omstandigheden

Geen

Toestemming voor doorgifte gegevens aan PVP

Ja

Heeft de betrokkene bedenkingen tegen het laten bijstaan door een advocaat?

Nee

6. Wanneer u afwijkt van het advies van de medische verklaring moet u dit toelichten, zoals u ziet in de afbeelding hieronder.

ONDERTEKENING

Ondertekend te MADURODAM op 21/11/2019

Psychiater, T. dhr.

Beslissing

De Medische Verklaring adviseert om een crisismaatregel te nemen, u kunt terugverwijzen als u van mening bent dat andere verplichte zorg noodzakelijk is. In het geval dat u terugverwijst moet u aangeven welke verplichte zorg u op wilt leggen.

* *Beslissing conform het nemen van een crisismaatregel* Crisismaatregel weigeren ▼

* *Toelichting (Verplicht indien u afwijkt van het advies van de Medische Verklaring)*

Crisismaatregel weigeren
Annuleren

7. U kunt het dossier terugverwijzen als u van mening bent dat een crisismaatregel genomen moet worden, maar u geadviseerd wordt om de crisismaatregel te weigeren. Dit kunt u doen door op de knop terugverwijzen te drukken bij het nemen van de crisismaatregel. In dit geval geeft u ook aan waarom u af wil wijken van de psychiater en welke verplichte zorg u noodzakelijk acht.

Beslissing

De Medische Verklaring adviseert om een crisismaatregel te nemen, u kunt terugverwijzen als u van mening bent dat andere verplichte zorg noodzakelijk is. In het geval dat u terugverwijst moet u aangeven welke verplichte zorg u op wilt leggen.

* *Beslissing conform het nemen van een crisismaatregel* Terugverwijzen ▼

* *Toelichting (Verplicht indien u afwijkt van het advies van de Medische Verklaring)*

Verplichte Zorg Bewerken

Om terug te verwijzen moet u aangeven welke verplichte zorg u op wilt leggen.

Toedienen van vocht, voeding en medicatie, alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening ☐

Beperken van de bewegingsvrijheid ☐

Insluiten ☒

Uitoefenen van toezicht op betrokkene ☐

Onderzoek aan kleding of lichaam ☐

Onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen ☐

Controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen ☐

Aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen ☐

Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek ☐

Opnemen in een accommodatie ☐

Terugverwijzen
Annuleren

Bijlage 1 Extra informatie (proces) Wvvgz

In de wet BOPZ stond gedwongen opname centraal als maatregel in het geval iemand door een psychische stoornis zichzelf of anderen ernstig nadeel toebrengt. Binnen de WVGZ kan verplichte zorg ook op andere manieren worden uitgevoerd. Het idee is maatwerk te leveren en verplichte zorg zo kort mogelijk – en zo lang als noodzakelijk – te geven. De WVGZ zorgt ervoor dat zorgverleners een breder scala aan instrumenten hebben om verplichte zorg te leveren.

In de nieuwe wet is geregeld dat er in essentie twee paden zijn in geval van ernstig nadeel. Familie of andere betrokkenen een melding kunnen maken als ze zich zorgen maken dat iemand een gevaar vormt voor zichzelf of anderen. De gemeente moet dan verkennend onderzoek doen en kan op basis daarvan een zorgmachtiging afgeven. Een tweede pas komt voor uit de crisismaatregelen die genomen kunnen worden. Dit gebeurt als alle vrijwillige zorg niet lukt en wanneer de situatie zo dringend is dat een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht. De voormalige in bewaring stelling (IBS) wordt ook een crisismaatregel. Inhoudelijk betekent dit dat gedwongen zorg niet altijd een opname is, de zorg kan ook ambulant worden verleend.

Rol burgemeester

Met de komst van de WVGZ verandert ook uw rol. Deze verandering zien we voornamelijk bij het nemen van een crisismaatregel. Naar aanleiding van een signaal van een psychiater kan u het proces voor het nemen van een crisismaatregel starten. Echter kan u ook uit eigen beweging een crisismaatregel starten, bijvoorbeeld als tijdens het traject tot zorgmachtiging. U kan een crisismaatregel nemen na advies van een onafhankelijk psychiater, zoals verwoord in de medische verklaring, maar u kunt ook gemotiveerd van het advies van de psychiater afwijken. Ook kunt u meer maatregelen nemen dan de voormalige in bewaring stelling, omdat alle vormen van verplichte zorg via een crisismaatregel kunnen worden opgelegd. Verplichte zorg kan vanaf 1 januari dus ook ambulant zijn. De laatste belangrijke verandering betreft het horen van de betrokkene door de burgemeester. De betrokkene dient tijdens het verzamelen van informatie met betrekking tot het nemen van een crisismaatregel gehoord te worden (wanneer dit mogelijk is).

De maatregel duurt maximaal drie dagen en kan leiden tot verplichte ambulante zorg of opname. U kan bij het ten uitvoerleggen van een crisismaatregel de hulp van de politie inroepen. Voorafgaand aan een crisismaatregel is gedurende maximaal 18 uur tijdelijk verplichte zorg toegestaan met een maximum van 12 uur nadat betrokkene door een psychiater onderzocht is. U krijgt een signaal als de opname/zorg voortijdig wordt beëindigd. Hoe het proces rondom de crisismaatregel loopt is hieronder beschreven.

Proces

In geval er een beoordeling voor een crisismaatregel gevraagd wordt, stelt de psychiater die betrokken wordt een medische verklaring op. Hij stuurt deze via het systeem Khonraad. Het signaal voor het starten van een verkennend onderzoek komt binnen bij de ambtenaar die hiervoor gemachtigd is. U wordt geïnformeerd als de ambtenaar alle informatie voor het nemen van een beslissing klaar heeft staan. Het kan ook zijn dat u de procedure zelf start, bijvoorbeeld als in een eerdergenoemd traject voor **zorgmachtiging** blijkt dat sprake is van een crisis.

Na het starten wordt er door een ambtenaar relevante informatie verzameld:

1. Eerder verplichte zorg

Deze informatie wordt door het OM verleend. Hierin staat vermeld of de betrokkene eerder verplichte zorg is verleend.

2. Huidige tijdelijke verleende verplichte zorg

Deze informatie wordt door de verantwoordelijke zorginstelling verleend. Is van toepassing als de betrokkene op het moment verplichte zorg ontvangt.

3. Hoorverslag (wordt door onafhankelijke gespreksvoerder geleverd)

Er wordt een verslag gemaakt van het horen van de betrokkene. Hierin staat -wanneer van toepassing- ook vermeld waarom horen niet mogelijk was, wie het gesprek gevoerd heeft, en hoe u de betrokkene kunt bereiken. De betrokkene heeft daarnaast recht op ondersteuning en een advocaat. De gemeente wijst tijdens het horen op de mogelijkheid van een patiëntenvertrouwenspersoon. De advocaat wordt door u toegewezen voor dit gesprek. Er wordt automatisch een bericht in Khonraad naar u verstuurd wanneer dit moet gebeuren.

U krijgt een melding via khonraad als alle informatie gereed is. U neemt kennis van deze informatie en gaat na of aan de volgende criteria is voldaan:

1. Is er sprake van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel is en wordt dit veroorzaakt door het gedrag van een persoon als gevolg van een psychische stoornis?
2. Zijn alle vormen van vrijwillige zorg benut?
3. Kan met de crisismaatregel het ernstig nadeel worden weggenomen?
4. Is de crisissituatie dermate ernstig is dat de procedure voor een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht?

Als u besluit dat een crisismaatregel genomen moet worden, dan moet de crisismaatregel het volgende vermelden:

1. Welke zorg is noodzakelijk om de crisissituatie af te wenden?
2. Hoe lang moet deze zorg minimaal duren?
3. Welke zorgaanbieder worden belast met de uitvoering?
4. Mogelijkheid van bijstand door een patiëntvertrouwenspersoon.
5. Een kopie van het hoorverslag of de motivering waarom deze niet heeft plaatsgevonden

Als u besluit af te wijken van het advies van een psychiater, vermeldt u in het systeem aan welke van de criteria niet is voldaan; waarom u afwijkt van de maatregel. De laatste stap is het informeren van betrokkenen. Dit zijn de advocaat, de zorginstelling, de officier van justitie, de inspectie voor gezondheidszorg en jeugd, de vertegenwoordiger van de betrokkene, en -wanneer van toepassing- de gezinsvoogdijwerker.